

Dosarul nr. 2ra-774/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (jud. N. Lupașcu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

ÎNCHEIERE

15 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Valerii Duca,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Iuri Bîrlădeanu, Irina Bîrlădeanu împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Top Leasing” Societate cu Răspundere Limitată, Societății Comerciale „Multievo” Societate cu Răspundere Limitată, intervenienți accesorii Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, notarul public Elena Constantinescu cu privire la constatarea nulității absolute a pct. 2.3 și a pct. 3.1 din contractul de împrumut, recunoașterea contractului de ipotecă ca fiind unul accesoriu contractului de fidejusiune, constatarea rezilierii contractelor și radierea drepturilor Întreprinderii cu Capital Străin „Top Leasing” Societate cu Răspundere Limitată din registrul bunurilor imobile și cererea intervenientului principal Valerii Duca împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Top Leasing” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la constatarea nulității absolute a pct. 2.3 alineatul 2 și pct. 3.1 alineatul 2 din contractul de împrumut,

împotriva deciziei din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 16 noiembrie 2015, Iuri Bîrlădeanu, Irina Bîrlădeanu au depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Top Leasing” Societate cu Răspundere Limitată (în continuare ÎCS „Top Leasing” SRL), Societății Comerciale „Multievo” Societate cu Răspundere Limitată (în continuare SC „Multievo” SRL), intervenienți accesorii Valerii Duca, Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău solicitând constatarea nulității absolute a pct. 2.3 alineatul 2 și a pct. 3.1 alineatul 2 din contractul de împrumut nr.1695/2012 din 24 februarie 2012, recunoașterea contractului de ipotecă nr.1695-F/2012 din 29 februarie 2012 ca un contract accesoriu a contractului de fidejusiune nr.1695-B/2012 din 24 februarie 2012, constatarea rezilierii contractelor din 01 aprilie 2012, radierea drepturilor ÎCS „Top Leasing” SRL din Registrul bunurilor imobile asupra lotului de pământ cu număr cadastral xxxx și a casei de locuit cu suprafața de 109,4 mp cu număr cadastral xxxx.

În motivarea acțiunii, reclamantii au invocat că la 24 februarie 2012 între ÎCS „Top Leasing” SRL și SC „Multievo” SRL a fost încheiat contractul de împrumut nr. 1695/2012, conform căruia ÎCS „Top Leasing” SRL urma să acorde SC „Multievo” SRL un împrumut bănesc în sumă de 500000 de dolari SUA, conform condițiilor și termenelor indicate în contract. Conform pct.3.1 din contract, întru garantarea restituirii împrumutului s-a constituit în favoarea ÎCS „Top Leasing” SRL inclusiv un contract de fidejusiune cu Iuri Bîrlădeanu. În acest context, la 29 februarie 2019 au încheiat un contract de ipotecă cu ÎCS „Top Leasing” SRL. În continuare, SC „Multievo” SRL și ÎCS „Top Leasing” SRL încălcând prevederile contractului de fidejusiune, nu au comunicat despre modificările efectuate în contractul de împrumut, în rezultatul cărora s-au înrăutățit artificial condițiile de fidejusiune și respectiv condițiile de fidejusiune garantată.

Totodată, au menționat că la 20 aprilie 2014, ÎCS „Top Leasing” SRL a depus cerere de chemare în judecată privind exercitarea dreptului de ipotecă prin transmiterea bunurilor și anume a lotului de pământ și a construcției, care a fost gajată întru garantarea restituirii împrumutului acordat SC „Multievo” SRL în scopul vânzării cu evacuarea tuturor persoanelor. Prin hotărârea din 20 octombrie 2014 a Judecătorei Ciocana mun.Chișinău a fost admisă acțiunea integral, însă nu au fost înștiințați în modul corespunzător despre desfășurarea procesului dat în cadrul Judecătorei Ciocana. Doar la 28 mai 2015 în cadrul examinării cauzei în ordine de apel au înaintat demers prin care au solicitat prezentarea tuturor documentelor relevante contractului de împrumut. La cererea repetată din 15 iulie 2015 ÎCS „Top Leasing” SRL a prezentat actele solicitate, cu excepția actelor ce se referă la raporturile de fidejusiune cu V. Grossu. Din documentele prezentate, au depistat încălcarea contractului de fidejusiune, fapt care a dus la majorarea răspunderii și alte consecințe negative. Acest contract de fidejusiune a fost încheiat după semnarea contractului de împrumut nr. 1695/2012 din 24 februarie 2012, precum și după semnarea contractului de gaj nr.1695-A/2012 din 24 februarie 2012 referitor la utilajul ce aparține SRL „Orlact Grup” în sumă de 2615000 de lei și a contractului de gaj nr.1695 - A/2012 din 24 februarie 2012 referitor la utilajul ce aparține SA „Orlact” SA în sumă de 7970000 de lei. La fel, s-a convenit că SC „Multievo” SRL va oformă gajul bunurilor procurate în baza mijloacelor împrumutate până la 11 iunie 2012. Însă la 28 martie 2012 ÎCS „Top Leasing” SRL și „Orlact” SA au semnat un acord adițional sub nr. 1 în care, de fapt, au modificat condițiile contractului de împrumut încheiat la 24 februarie 2012. A fost scoasă de sub gaj moara de grâu P6-ABM-15 în sumă de 4225000 de lei, iar valoarea de gaj a celorlalte 3 obiecte a fost diminuată de la 3745000 de lei până la 2861050 de lei și în rezultatul acestor modificări costul bunurilor gajate s-a micșorat cu mai mult de 5000000 de lei.

Reclamantii au declarat că la 10 mai 2012 și 24 august 2012, ÎCS „Top Leasing” SRL și SC „Multievo” SRL au încheiat două contracte de gaj, gajând șase obiecte de utilaj în sumă totală de 3756200 lei. În acest mod, nu au gajat nouă obiecte indicate în pct. 2.2 din contractul de împrumut. Astfel, s-a micșorat valoarea totală a bunurilor gajate cu 2100000 de lei în comparație cu suma împrumutului de 5924722 de lei. ÎCS „Top Leasing” SRL și SC „Multievo” SRL deja după semnarea contractului de împrumut, au micșorat cantitatea bunurilor gajate, respectiv micșorând și valoarea gajului aproximativ cu 7100000 de lei.

Totodată, au indicat că despre acest fapt ei în calitate de fidejutori nu au fost informați conform pct. 2.2 lit. d) din contractul de fidejusiune. În continuare, la 12 octombrie 2012, ÎCS „Top Leasing” SRL și SC „Multievo” SRL au schimbat termenele de achitare a plăților, în rezultat la ce a crescut și procentul la împrumut cu 5000 de dolari SUA. La fel, nu au fost înștiințați despre problemele apărute la achitarea împrumutului, precum și despre calcularea penalității care urma să fie achitată în rezultatul neonorării obligațiunilor de plată a tranșelor, iar luând în considerare că cursul dolarului SUA a crescut, aceasta a dus la creșterea esențială a sumei restante la împrumut. Astfel, în opinia lor sunt temeiuri de încetare a fidejusiunii în baza art. 1167 alin.(2) Cod civil, pornind de la încălcările admise de către ÎCS „Top Leasing” SRL și SC „Multievo” SRL. Condițiile privind încheierea contractului de ipotecă a bunurilor, indicate în pct.2.3 alineatul 2 și pct.3.1 alineatul 2 din contractual de împrumut sunt absolut nule, deoarece ei nu sunt părți la acest contract.

În cadrul ședinței de judecată din 31 martie 2016, Valerii Duca a depus cerere prin care a formulat pretenții proprii, solicitând constatarea nulității absolute a pct. 2.3 alineatul 2 și a pct. 3.1 alineatul 2 din contractul de împrumut nr.1695/2012 din 24 februarie 2012.

La 10 mai 2016, conform sigiliului oficiului poștal (Vol.I, f.d. 203) drept urmare a înlăturării neajunsurilor indicate conform încheierii din 31 martie 2016 a Judecătorei Ciocana, mun.Chișinău, Valerii Duca în calitate de intervenient principal a formulat pretenții proprii față de ÎCS „Top Leasing” SRL și SC „Multievo” SRL solicitând constatarea nulității pct.2.3 alineatul 2 și a pct.3.1 alineatul 2 ale contractului de împrumut nr.1695/2012 din 24 februarie 2012.

În motivarea cererii, intervenientul principal Valerii Duca a invocat că ÎCS „Top Leasing” SRL și SC „Multievo” SRL semnând contractul de împrumut, în pct.2.3 alineatul 2 și a pct.3.1 alineatul 2 au convenit asupra unor noi drepturi și obligațiuni ale lui Iuri Bîrlădeanu și Irina Bîrlădeanu, care, de fapt, nu au fost părți la contractul de împrumut și nu au semnat aceste obligațiuni.

Prin încheierea protocolară din 29 iunie 2016 a Judecătorei Ciocana, mun.Chișinău a fost primită spre examinare cererea depusă de Valerii Duca în calitate de intervenientul principal.

La 12 decembrie 2016, Valerii Duca, Iuri Bîrlădeanu și Irina Bîrlădeanu au înaintat o cerere suplimentară împotriva ÎCS „Top Leasing” SRL și SC „Multievo” SRL solicitând constatarea nulității absolute a contractului de ipotecă nr.1695-F/2012 din 29 februarie 2012, însă ulterior au renunțat la această cerere, renunțul fiind admis prin încheierea din 22 decembrie 2016 a Judecătorei Ciocana mun.Chișinău.

Prin hotărârea din 22 decembrie 2016 a Judecătorei Ciocana, mun.Chișinău s-a respins integral cererea de chemare în judecată depusă de Iuri Bîrlădeanu, Irina Bîrlădeanu împotriva ÎCS „Top Leasing” SRL, SC „Multievo” SRL, intervenient principal Valerii Duca, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău privind declararea nulității absolute și cererea de chemare în judecată depusă de intervenientul principal Valerii Duca împotriva ÎCS „Top Leasing” SRL, SC „Multievo” SRL privind declararea nulității absolute ca fiind neîntemeiate.

Prin decizia din 09 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Iuri Bîrlădeanu și Valerii Duca și s-a casat hotărârea din 22 decembrie

2016 a Judecătorei Ciocana, mun.Chișinău cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 26 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu notarul public Elena Constantinescu.

Prin hotărârea din 03 august 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, s-au respins ca fiind neîntemeiate cererea de chemare în judecată depusă de Iuri Bîrlădeanu, Irina Bîrlădeanu împotriva ÎCS „Top Leasing” SRL, SC „Multievo” SRL, intervenienți accesorii Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, notarul public Elena Constantinescu cu privire la constatarea nulității absolute a pct.2.3 și 3.1 din contractul de împrumut nr. 1695/2012 din 24 februarie 2012, recunoașterea contractului de ipotecă nr. 1695-F/2012 din 29 februarie 2012 ca fiind un contract accesoriu contractului de fidejusiune nr.1695-B/2012 din 24 februarie 2012, constatarea rezilierii contractelor din 01 aprilie 2012 și dispunerea radierii drepturilor ÎCS „Top Leasing” SRL din Registrul bunurilor imobile asupra lotului de pământ cu număr cadastral xxxxx și asupra casei de locuit cu nr.xxxxxx și cererea intervenientului principal Valerii Duca împotriva ÎCS „Top Leasing” SRL și SC „Multievo” SRL cu privire la constatarea nulității absolute a alineatului 2 din pct.2.3 și a alineatului 2 din pct.3.1 din contractul de împrumut nr. 1695/2012 din 24 februarie 2012; s-a încasat în mod solidar de la Iuri Bîrlădeanu, Irina Bîrlădeanu și Valerii Duca în beneficiul statului suma de 209, 50 de lei cu titlu de cheltuieli suportate de instanța de judecată.

Prin decizia din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Valerii Duca și s-a menținut hotărârea din 03 august 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că hotărârea instanței de fond este legală și întemeiată, adoptată cu interpretarea corectă a normelor de drept material și procedural.

La 28 februarie 2019, Valerii Duca a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia.

În motivarea recursului s-a invocat că prima instanță a încălcat și a aplicat eronat normele de drept material și procedural. Instanța de fond a dispus încasarea în mod solidar de la reclamant și sumei de 209, 50 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, fără a determina expres suma care urmează a fi încasată de la fiecare reclamant, în condițiile în care fiecare reclamant este independent și fiecare răspunde pentru cheltuielile suportate de instanța de judecată în legătură cu participarea sa la proces.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 12 februarie 2019, iar Valerii Duca a declarat recurs la 28 februarie 2019, ceea ce denotă că recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Valerii Duca, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Valerii Duca nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate

de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Valerii Duca.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Valerii Duca împotriva deciziei din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh